

KARL MARX VE MAX WEBER

Uzunca bir süredir planlanan yolculuk için zaman oldukça yaklaşmıştı. Marx, Weber ile çıkacakları uzun ama eğlenceli tren yolculuğu için hazırlanmaya başlamış heyecanı oldukça artmıştı. Tüm hazırlıklar tamamlanmış ve seyahat günü gelmişti. Eksiklerini kontrol eden Marx, Weber'le buluşmak üzere tren istasyonuna doğru yola çıktı. Tren istasyonunda buluşan iki arkadaş seyahat boyu sürecek diyaloglarına başlamış oldular:

Marx: Merhaba Weber.

Weber: Merhaba Marx. Bu yolculuk benide en az senin kadar heyecanlandırıyor. Yeni kitabımıza başlamadan önce bu seyahat ve sonucunda varmış olduğumuz çıkarımlar eminim ki bizi olduğumuzdan çok daha ileriye götürecektir.

Marx: Düşüncelerine olan merakım heyecanımı oldukça arttırıyor. Sonucunda iyi yerlere varabileceğimizden eminim.

Weber: Burada daha fazla üşütüp yolculuğun kalanına hasta olarak devam etmemek adına, sohbetimizin devamını vagonumuzda devam etmeye ne dersin?

Marx: Sanırım bu ikimiz içinde en doğrusu olur.

Hızlı adımlarla vagona doğru ilerlediler. Marx, Weber ile sınıf kavramı üzerine çıkaracakları kitap için bir araya gelmiş ve bu seyahati planlamıştı. İkili derin bir sohbeta Marx'ın sorusuyla başladı.

Marx: Gözlemlerinize dayanarak toplumda bulunan bireyleri mülksüzler ve mülk sahipleri olarak bir ayrımında bulunmak söz konusu mudur?

Weber: Evet böyle bir ayrım yapılabilir. Bu ayrım tüm sınıfsal konumlara ait temel kategorilerdir.

Marx: O zaman sınıf çatışmalarından bahsederken özgür insan ve köle, patrisyen ve pleb, baron ve serf, lonca ustası ve kalfa, tek sözcükle ezenler ve ezilenler sürekli bir karşıtlık içinde bulunmuşlardır da diyebiliriz.

Weber: Sınıflar arasında sermaye sahibi olma veya olamama farklı hayat tarzlarına yol açar ve bu tarzlar toplumsal statü farklarına da yol açacaktır.

Marx: 'Sınıf' kavramını yapıtlarımda anahtar kavram olarak kullandım ancak sizin görüşlerinizde beni oldukça etkiledi. Bu yolculuğun bana birçok şey kazandıracağından emindim.

Weber: Buna çok sevindim. Benim içinde çok verimli bir yolculuk oluyor.

Marx: Eğer izniniz olursa size bu konu ve 'emek' kavramı üzerinden düşüncelerimi anlatmak isterim. Yorumlarınız benim için çok değerli.

Weber: Tabi ki çok memnun olurum.

Marx: Toplumda üretim için gereken emeği mülksüz işçiler sağlıyor. Fakat üretimi kontrol eden mülk sahibi bir üst sınıf mevcut. Bu iki sınıf arasında bir çatışma mevcuttur.

Weber: Mülksüz kesim hayatlarında belirli seviyeye ulaşip üreten, mülk sahibi kesim haline gelebilir diye düşünüyorum. Fakat bu seviyeye gelene kadar üretim kontrolüne katılamaz olmasında kaçınılmaz.

Marx: Belki de. Ancak bence bu sınıf çatışması sonucunda kurulabilecek sınıfsız bir toplum oluşacaktır.

Weber: Neden bu toplum çıkarları uğruna beraber hareket etmiyorlar Marx?

Marx: İnsanların ortak çıkarlarını savunmaktan alıkoyan aralarındaki rekabettir Weber.

Weber: Belki bu rekabetin bizim için faydalı olabileceği bir dönem olabilir. Yani umarım.

Marx: Weber eğer bu çatışma böyle devam ederse bir bölüm sürekli zenginleşirken bir bölüm sürekli fakirleşecektir. Rekabetin kökü de budur.

Sohbetin koyuluğuna aldanıp geçen zamanın farkına varmayan iki düşünür, çalan tren sireniyle irkilir.

Weber: Oldukça verimli olduğunu düşündüğüm harika bir yolculuktan Marx. Kısa ama dolu dolu zaman geçirmek çok mutlu ediciydi. Eşliğin için teşekkür ederim.

Marx: Benim içinde öyleydi Weber, kısa sürede tekrarlamaktan keyif duyarım. Bende eşliğinden dolayı teşekkür ederim.

İki düşünür tren garı çıkışına kadar birlikte ilerlediler ve vedalaşarak ayrıldılar.